

ЗАКОН О ПРОФЕСИЈАМА ОД ПОСЕБНОГ ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ И УСЛОВИМА ЗА ЊИХОВО ОБАВЉАЊЕ

("Сл. гласник РС", бр. 73/2018)

Члан 1

Овим законом уређују се посебни услови у погледу минимума компетенција потребних за обављање професија од посебног интереса за Републику Србију, као и поступак утврђивања испуњености услова за обављање професија од посебног интереса за Републику Србију (у даљем тексту: професије од посебног интереса).

Одредбе овог закона примењују се на све професије од посебног интереса, осим ако је законом који уређује област, тј. делатност у којој се обавља професија од посебног интереса прописано другачије.

Члан 2

Појмови наведени у овом закону имају следеће значење:

- 1) професија од посебног интереса - професионална делатност или скуп професионалних делатности утврђених законом, код којих је приступ и обављање, односно начин обављања делатности, законом, другим прописом или општим актом донетим на основу законских овлашћења, непосредно или посредно условљен поседовањем одређених професионалних квалификација;
- 2) услови за обављање професије од посебног интереса - скуп формалних и професионалних квалификација за обављање одређене професије од посебног интереса, који су прописани законом или подзаконским актом;
- 3) формална квалификација - диплома, сведочанство или друга јавна исправа о стеченом формалном образовању, издата у складу са прописима којима се уређује образовање;
- 4) професионална квалификација - обухвата формалну квалификацију и додатно стручно оспособљавање и усавршавање које се обавља током или након стицања формалне квалификације, а доказује се дипломом или другом јавном исправом издатом у складу са законом;
- 5) компетенција - интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова који омогућује појединцу ефикасно обављање активности у датој професији;
- 6) надлежно министарство - министарство у чијем су делокругу послови државне управе који се односе на област, тј. делатност у којој се обавља професија од посебног интереса;

7) надлежна организација - правно лице којем је законом поверено вршење јавних овлашћења која се односе на професију од посебног интереса;

8) надлежно тело - тело које је актом надлежног министарства одређено за спровођење поступка утврђивања испуњености посебних услова за обављање професионалне делатности које омогућује приступ професијама од посебног интереса.

Члан 3

Листу професија од посебног интереса за Републику Србију у одређеној области утврђује Влада, на предлог надлежног министарства.

Надлежна министарства могу, у складу са законом, предлагати нове професије од посебног интереса уколико је њихово обављање од посебног интереса за Републику Србију или обављање професије захтева прецизно познавање правног система и позитивних прописа Републике Србије и када је саветовање, односно помоћ у вези са познавањем правног система и позитивних прописа Републике Србије стални и битни садржај обављања те професије или постоји други услов утврђен законом.

Члан 4

Услови у погледу формалних и професионалних квалификација за обављање професије од посебног интереса утврђују се у складу са законом којим се уређује област, тј. делатност у којој се обавља професија од посебног интереса (у даљем тексту: посебни закон).

Надлежно министарство, у складу са условима из става 1. овог члана, прописује минимум потребних компетенција које се стичу одговарајућим образовањем и додатним стручним оспособљавањем и усавршавањем за обављање професионалне делатности, које омогућују приступ професијама од посебног интереса.

Актом из става 2. овог члана надлежно министарство утврђује и састав и начин рада надлежног тела за спровођење поступка утврђивања испуњености посебних услова за обављање професије од посебног интереса.

Надлежно министарство на својој званичној интернет страници омогућава доступност информација о професијама од посебног интереса, условима за њихово обављање и надлежном телу.

Члан 5

Лице заинтересовано за обављање професије од посебног интереса подноси захтев за утврђивање испуњености услова за обављање те професије надлежном министарству, односно надлежној организацији.

Захтев из става 1. овог члана подноси и лице коме је претходно извршено признавање стране формалне квалификације, у складу са прописима који уређују признавање страних школских и високошколских исправа.

Уз захтев из става 1. овог члана који садржи податке о идентитету, пребивалишту и адреси подносиоца (име, презиме, име једног родитеља, број пасоша за стране држављане, датум рођења, место рођења, држава и адреса сталног становања, држављанство, електронска

адреса и контакт телефон), прилажу се и исправе, односно оверене копије исправа којима подносилац захтева доказује испуњеност услова за обављање професије од посебног интереса.

Члан 6

Када је подносилац захтева лице које је стекло формалну квалификацију по прописима Републике Србије, надлежно тело утврђује да ли постоји разлика у стеченим компетенцијама из формалне квалификације у односу на прописани минимум потребних компетенција.

Када је подносилац захтева лице које је стекло формалну и/или професионалну квалификацију по прописима друге државе, у поступку утврђивања испуњености посебних услова за обављање професије од посебног интереса, надлежно тело, односно надлежна организација утврђује да ли постоји разлика у стеченим компетенцијама из формалне квалификације и професионалне квалификације у односу на прописани минимум потребних компетенција.

На основу ст. 1. и 2. овог члана, надлежно тело предлаже надлежном министарству, односно надлежној организацији да донесе решење којим:

- 1) утврђује да је лице стекло минимум потребних компетенција за стицање професионалне квалификације;
- 2) утврђује додатне испите, односно стручно оспособљавање и усавршавање, потребно за стицање недостајућих компетенција за обављање професија од посебног интереса, након чега ће моћи да приступи поступку за стицање професионалне квалификације;
- 3) одбија захтев, у случају да утврди битне и ненадокнадиве разлике у стеченим компетенцијама које се не могу надокнадити полагањем испита, односно обављањем стручне праксе.

У поступку по захтеву лица из члана 5. став 2. овог закона надлежно тело може да тражи мишљење одговарајуће образовне установе у Републици Србији о стеченом образовању и стеченим компетенцијама, при чему ће та установа извршити упоређивање програма образовања установе у којој је кандидат стекао своје формалне квалификације у другој држави са програмом образовања за исту професију на истом нивоу образовања у Републици Србији.

Одговарајућом образовном установом из става 4. овог члана сматра се високошколска установа чији је оснивач Република Србија или аутономна покрајина, у складу са прописима којима се уређује високо образовање, односно одговарајућа средњошколска установа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, у складу са прописима којима се уређује средње образовање и васпитање.

Члан 7

Надлежно министарство, односно надлежна организација, на основу предлога надлежног тела, доноси решење, и то:

- 1) у року од три месеца од дана подношења уредног захтева;

2) у року од месец дана од дана када лице достави доказ да је положило испите, односно обавило стручно оспособљавање и усавршавање из члана 6. став 3. тачка 2) овог закона.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Члан 8

Подзаконски акт из члана 3. став 1. овог закона Влада ће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Обједињени предлог акта из става 1. овог члана сачиниће Генерални секретаријат Владе, на основу предлога надлежних министарстава.

Члан 9

До почетка примене акта надлежног министарства из члана 4. став 2. овог закона, услови за обављање професија од посебног интереса утврђиваће се према посебном закону.

Лица која су стекла професионалну квалификацију за обављање професија од посебног интереса према прописима који су важили до почетка примене акта надлежног министарства из члана 4. став 2. овог закона, сматра се да испуњавају услове за обављање тих професија.

Члан 10

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а престаје да важи даном почетка примене закона којим ће се уредити регулисане професије и признавање професионалних квалификација.